

GENUL *Ruppia* L. ÎN FLORA ROMÂNIEI

V. CIOCÂRLAN*

Key words: new species, Romania's flora

Abstract: In the paper it is shown that in the Romanian Flora, until the present recording, it was known only one species of *Ruppia* - *R. maritima* L. (*R. rostellata* Koch), which was presented confused and disputed. The author shows that in the salty lakes from the Black Sea coast grows *R. cirrhosa* (Petagna) Grande, signaled now for the first time, while in the inner country grows *R. maritima* L. There are presented also the diagnostic characters for the two species.

În flora Europei genul *Ruppia* L. cuprinde 2 specii: *R. maritima* L. (*R. rostellata* Koch) și *R. cirrhosa* (Petagna) Grande (*R. spiralis* L. ex Dumort.) [5, 6, 9, 12, 13, 14, 18].

În flora României, toată literatura botanică românească, menționează o singură specie *R. rostellata* Koch, prezentată confuz și controversat.

Prima semnalare o datorăm lui Kanitz [11] care citează specia *R. rostellata* după Uechtritz et Sintenis din Drobocea - Lacul Sinoe. Urmează semnalarea lui Grecescu [7] sub același nume de la Balta Sărată - Brăila, apoi Brândză [3] și din nou Grecescu [8]. Prodan în 1935 [16] și apoi în 1939 [17] vorbește tot de *R. rostellata* care are „peduncul fructifer lung și răsucit”. Același autor [17] în vol II pag. 334 și 337 menționează din Transilvania *R. obliqua*, dar în desen la pag. 351, tab. CXLIV fig. 2 menționează pentru prima dată *R. maritima*, desenul prezentând partea terminală a plantei cu peduncul lung și răsucit. Rezultă că *R. rostellata* și *R. maritima* sunt sinonime. Operația explicită de sinonimizare o găsim pentru prima dată la Borza [2] *R. maritima* L. (*R. rostellata* Koch, *R. transilvanica* Schur) cu răspândire în Banat, Transilvania și Drobocea.

În Flora României Exsiccata nr. 22 găsim *R. rostellata* din Transilvania; în herb. Cluj este și material de pe litoral - Mamaia colile nr. 153241 și 153242 tot sub numele de *R. rostellata*, dar materialul de pe litoral aparține speciei *R. cirrhosa*, la Muzeul Șt. Naturii Ploiești este material de la Lacul Eforie etichetat tot *R. rostellata* colile nr. 9205369 și 9205346 care aparțin tot speciei *R. cirrhosa*.

Rezultă din cele prezentate că sub numele de *R. rostellata* s-a cuprins atât *R. maritima*, cât și *R. cirrhosa*. I. Morariu publică în 1963 [15] de la Eforie pe *R. maritima* pe care a identificat-o, conform lui Em. Țopa [19] după desenul lui Prodan [17] care reprezenta de fapt specia *R. cirrhosa*. Iată o altă interpretare contrară sensului literaturii. Em. Țopa ar fi putut clarifica problema, dar a preluat datele lui Prodan din 1939 [16, 17] și Flora R. S. România XI [19] prezintă numai pe *R. rostellata* care are „peduncul lung și răsucit”, deși în desen plș. 13, fig. 3 [19] sub numele de *R. rostellata* pare să fie redată specia *R. maritima* cu peduncul ± drept, scurt, nerăsucit. Se păstrează deci interpretarea eronată după care *R. rostellata* are pedunculul lung și răsucit în spirală. În

*Universitatea Agronomică „N. Bălcescu” București

lucrările ulterioare [1, 4] se menține sinonimizarea corectă *R. maritima* L. (*R. rostellata* Koch) dar răspândirea nu este exactă.

Recoltarea de material în 1994 și 1995, din marginea estică a Lacului Sinoe, între Portița și Periboina și determinarea acestui material ne-a prilejuit descoperirea speciei *R. cirrhosa* care a fost și este cunoscută și sub numele de *R. spiralis* L. ex Dumort.

Cei doi taxoni *R. maritima* L. (*R. rostellata* Koch) și *R. cirrhosa* (Petagna) Grande (*R. spiralis* L. ex Dumort.) sunt diferiți din punct de vedere morfologic, ecologic și citotaxonomic. Vom prezenta în continuare caracterele deosebitoare ale celor două specii:

1. *R. cirrhosa* (Petagna) Grande (*R. spiralis* L. ex Dumort.; *R. maritima* L. subsp. *spiralis* (L. ex Dumort) A. et G.; *R. maritima* auct. non L.)

Specie perenă, hidrofită, protandră. Tulpina de circa 40 cm lungime. Frunze de circa 1 mm lățime, cu vârf obtuz. Pedunculul inflorescenței are peste 8 cm lungime, după înflorire devine spiralat. Antere de circa 1,7 mm. $2n = 40$. Înfloreste în VII-IX. Crește în ape salmastre - sărate, pe marginea lacurilor de pe litoralul Mării Negre; Techirghiol, Eforie, Agigea, Mamaia, Sinoe.

Material de herbar: Univ. de Științe Agron. colile 23034 - 23035 inclusiv Herb. Cluj și Herb. Muz. Ploiești, colile menționate anterior.

Răspândire. În Europa este răspândită pe coastele Oceanului Atlantic, Marea Mediterană și Marea Neagră. Subcosmopolită.

2. *R. maritima* L. (*R. rostellata* Koch; *R. transsilvanica* Schur)

Specie perenă, hidrofită, protogină. Tulpina de circa 20 cm lungime. Frunze late de circa 0,5 mm, cu vârf acut. Pedunculul inflorescenței sub 5 cm lungime, nespiralat, cel mult ușor flexuos. Antere de 0,6-0,7 mm. Înfloreste în VII-IX. Crește în lacuri cu apă sărată, puțin adânci, din interiorul țării. Subcosmopolită.

Bibliografie

1. Beldie Al., Flora României II, București, 1979
2. Borza Al., Conspectus Florae Romaniae, Cluj, 1947
3. Brândză D., Prodromul Florei Române, București, 1979 - 1883
4. Ciocârlan V., Flora Ilustrată a României II, București, 1990
5. Dandy J., Genul *Ruppia* L. în Flora Europaea 5, Cambridge, 1980
6. Garcke A., Illustrierte Flora...Berlin - Hamburg, 1972
7. Grecescu D., Enumerația plantelor din România, București, 1880
8. Grecescu D., Conspectul Florei României, București, 1898
9. Ijin M., Genul *Ruppia* L. în Flora URSS I, Leningrad, 1934
10. Iordanov D., Genul *Ruppia* L. în Flora Bulg. I, Sofia, 1963
11. Kanitz A., Plantas Romaniae hucusque cognitae, Claudiopoli, 1879 - 1881
12. Kerguelen M., Index synonymique de la Flore de France, Paris, 1993
13. Lambinon J. et al., Nouvelle Flore de la Belgique...Meise, 1992
14. Meijden R. et al., Flora van Nederland, Groningen, 1983
15. Morariu I., Lucr. Șt. Inst. Polit. Brașov VI (1963) 81
16. Prodan I., Conspectul Florei Dobrogei, p I A, Cluj
17. Prodan I., Flora pentru determinarea și descrierea plantelor ce cresc în România I-II, Cluj, 1939
18. Rothmaler W., Exkursionsflora von Deutschland, Berlin, 1972
19. Țopa Em., Genul *Ruppia* L. în Flora R. S. România XI, București, 1966